
REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM JUŽNE PRIMORSKE 2014-2020

DELOVNA SKUPINA ZA GOSPODARSTVO ZAPISNIK SESTANKA, KOPER, 4. 6. 2013

Prisotni:

- Vojko Čok, predsednik Regionalnega razvojnega sveta,
- Stojan Gorup, Sloveneta d.o.o.,
- Ljubo Bertok, Občina Piran,
- Marko Gorišek, Mestna občina Koper,
- Boštjan Krapež, Harphasea,
- Rajko Kodrič, OOZ Izola,
- Marija Rogan, OOZ Sežana,
- Slavko Mezek, RRC Koper.

Stojan Gorup je uvodoma izpostavil nekatere ključne ugotovitve analitičnega dela Regionalnega razvojnega programa. (Gradivo je priloženo ob koncu zapisnika).

Glavne ovire:

- Tujih neposrednih investicij (TNI) je malo (v izgradnjo zmogljivosti in vzpostavitev dejavnosti), razen trgovine;
- Težave – ni urejenih poslovnih con; tam, kjer so, so predrage. V Italiji so bistveno cenejše, takoj za mejo je ponudba za 17-35-60 eur/ m² komunalno opremljenega zemljišča v industrijskih conah. Take cene lahko ponudijo zaradi finančnih podpor (npr. regije), ki jih uživajo.
- Pomembno je izboljšati ponudbo gospodarsko-poslovnih oz. obrtnih con, zaradi novih delovnih mest s pomočjo tujega kapitala.
- Slaba konkurenčnost: nizka dodana vrednost, šibka inovativnost, kar vse omejuje sposobnost za rast.
- Problem je pri financiranju mladih podjetij: težko pridejo do financ preko bančnih kreditov.
- Projekti vzpostavitve con se ne izvajajo kontinuirano, za ureditev cone (zagotovitev zemljišč, vnos v prostorske načrte, priprava vse dokumentacije, komunalno opremljanje) je potrebno veliko časa in denarja;
- Prostor v obstoječih conah se ne trži aktivno,
- Potrebna je podpora inovativnosti v podjetjih, internacionalizaciji podjetij,
- Glede pametne specializacije: zgodovinsko se je regija specializirala v turizem in logistiko, dopolnitev bi bila smiselna še z naslednjo: Napredne inovativne proizvodnje in storitve.

Marko Gorišek:

- (glede poslovne cone Sermin2): cona bo namenjena sedanjim podjetnikom. Potreben je širši pogled: zagotoviti komunalno opremljena zemljišča za pritegnitev novih podjetnikov, Bela krajina in Pomurje znajo pritegniti nove podjetnike.

Ljubo Bertok:

- Občina Piran poskuša v novem občinskem prostorskem načrtu v Dragonji širiti cono, največji problem je nesoglasje z državo (resor kmetijstvo).

Maša Črtalič:

- Državni prostorski načrt za območje Luke je sprejet, dopušča razvoj dejavnosti logistika, turizem, energetika.

Vojko Čok:

- Potrebujemo institucijo, ki se bo sistematično ukvarjala z zagotavljanjem ponudbe gospodarsko-poslovnih con, v vseh fazah (pridobivanje zemljišč, komunalno opremljanje, priprava dokumentacije, izgradnja, aktivno trženje, upravljanje...). Potencial za tako cono je območje Iplasa, območje je komunalno opremljeno, namenska raba prostora ustreza.

Ljubo Bertok:

- območje Dragonje v občini Piran – želijo zaokrožitev obstoječih dejavnosti, območje leži ob bodoči hitri cesti, pripravljajo občinski prostorski načrt. Problem je, da Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ne da soglasja k spremembi namembnosti zemljišč.

Stojan Gorup:

- V Sežani se pripravlja ekološko podjetniška cona, realizacija je odvisna od Luke Koper, ki je lastnik zemljišč. Luka trenutno za ta prostor nima planov, potrebno je opredeliti tak poslovni model, ki bi bil poslovno zanimiv tudi za Luko. Stroški infrastrukturnega opremljanja so 8,5 mio eur. Koncept in študija izvedljivosti ekološke poslovne cone sta pripravljena. Pri modelu Eko poslovne cone (Eco-industrial park, Eco-business park) ne gre zgolj za zeleno gradnjo in zelene tehnologije, temveč predstavlja mnogo širši koncept, v okviru katerega udeleženi subjekti stremijo k okrepljenemu okoljskemu, ekonomskemu in socialnemu delovanju s sodelovanjem pri upravljanju okolja in resursov. Išče se rešitev zamenjave zemljišč Luke z občino Sežana.

Maša Črtalič:

- Cilj Luke Koper je čim prej ekonomsko aktivirati območje in zagotoviti donosnost, problem je šibka aktivnost v tej smeri.

Stojan Gorup:

- Potencial so razpoložljive prostorske kapacitete v stečajni masi podjetij, ki so v stečajih. Ni pregleda nad to ponudbo. Marsikatera zelo zanimiva območja bodo prodana po zelo nizki ceni. Zdaj je morda priložnost, da se primerna območja pridobijo.

Vojko Čok:

- Večjo vlogo pri tem bi lahko prevzele gospodarske/obrtne zbornice in občine. Kazalo bi vzpostaviti kontakt z predstavniki Vlade (npr. z Gašperjem Mišičem), za pogovor o tem, kako vzpostaviti sistemsko platformo, ki bi olajšala pridobivanje atraktivnih zemljišč za

gospodarsko-poslovne cone iz stečajnih mas propadlih podjetij. Regionalni razvojni program bi moral prispevati k temu.

Rajko Kodrič: Politika je premalo zainteresirana za to.

Marija Rogan:

- Problem delovanja zbornic je velika razdrobljenost, gora aktivnosti brez jasne usmeritve, potrebno se je strateško in regionalno povezati. To je osnovni problem, ne se nanašati na državo. Italija je bolje povezana. Potrebno je aktivno tržiti Eko cono.

Stojan Gorup:

- V prejšnjem obdobju so pod vodstvom RRC Koper tekle priprave za postavitve tehnološkega park oz inkubatorja. Do realizacije ni prišlo, tudi zaradi tega, ker država ni več financirala tovrstnih projektov. Zato je bilo vzpostavljeno partnerstvo med Luko in nekaterimi drugimi pridruženimi partnerji, Mestna občina Koper bi dala na razpolago zemljišča, vendar se je zalomilo pri vsebinah, zaradi različnih pogledov,

Vojko Čok:

- Ponovno se je izkazalo, da manjka kompetentna institucija oz. struktura, ki bi vodila podobne kompleksne projekte,

Marko Gorišek:

- tehnološki park je potrebno zgraditi, vprašanje je, kdo in s čigavimi sredstvi, glede na to, da je zdaj gospodarstvo v hudi finančni krizi,
- park bi lahko zasnovali v začetku v manjši obliki in lahko tudi v kakšnem izpraznjenem objektu.
- Hydria (nekdanj Tomos) vzpostavlja tehnološki park; potencialno tehnološko jedro je tudi Cimos, vendar njihova trenutna finančna situacija ne omogoča nekega partnerstva (finančno) v zasnovi tehnološkega parka.

Stojan Gorup:

- Poslovni model bi kazalo iskati v smeri ustanovitve podjetja »Poslovna cona«, v sodelovanju z Regionalno razvojno agencijo
- Inkubatorji oz. podobne podporne institucije bi bile potrebne tudi za razvoj podeželja, razvoj turizma, socialno podjetništvo ipd.;

Boštjan Krapež:

- opozaril je, da upravljavci zemljišč in inkubatorjev ne bi smeli biti nepremičnarji, saj ti zasledujejo drugačne cilje; kriteriji za lociranje ne morejo biti samo finančni,

Marija Rogan:

- opozorila je na majhno zanimanje gospodarstvo, kar otežuje pobude od spodaj;
- gre za problem nezaupanja pri podjetnikih;
- na poklicnem izobraževanju opaža zaskrbljujoč pojav: vsak drugi mlad slušatelj se namerava izseliti v tujino zaradi slabih perspektiv glede zaposlovanja;

Rajko Kodrič:

- opozori na zapletenost črpanja EU sredstev, čemur se čudijo tudi v Bruslju;

Maša Črtalič:

- Luka sodeluje z univerzami, primer sodelovanja je področje IKT ter okolje in energetika – vzpostavljeno je sodelovanje z Luko pri študentih na doktorskem študiju, gre za obliko prenosa znanosti v prakso, to pozitivno prakso bi kazalo razširiti;
- Ni se smiselno omejevati sam na lokalno okolje, znanje presega potrebe lokalnega okolja, zato se povezovati z univerzami v širšem prostoru;

Zaključki:

- Prisotni predlagajo, da se v RRP uvrsti projekt Vzpostavitev gospodarsko poslovne cone na območju Luke Koper, kot centralne gospodarske cone nacionalnega/transnacionalnega obsega. Gre za enega centralnih regionalnih projektov za obdobje 2014-2020.
- V RRP se uvrstijo tudi projekti občinskih con: v Kopru, Izoli, Piranu, Hrpeljah-Kozini, Sežani (Eko poslovna cona),
- Za izvedbo projektov je potrebno vzpostaviti projektne svete (za vsako konkretno cono), sestavljene iz ključnih deležnikov, ki bi bil odgovorni za izvedbo projekta; te naj definira izvedbeni del RRPja,
- Vzpostaviti je potrebno strukturo, ki se bo na regionalni ravni v sodelovanju z občinami sistematično ukvarjala s problematiko gospodarsko poslovnih con: evidentiranje potencialnih in pridobivanje zemljišč, financiranje, priprava investicijske, projektne, tehnične dokumentacije, pridobivanje upravnih dovoljenj, gradnjo, trženjem. Pri tem lahko aktivnejšo vlogo odigrajo gospodarske/obrtne zbornice.
- Potrebno je vzpostaviti Inkubatorje oz. podobne podporne institucije, tudi za razvoj podeželja, razvoj turizma, socialno podjetništvo ipd.;
- Projekt Podjetno v svet podjetništva (delno financiran iz ESS) je primer dobre prakse in bi ga bilo smiselno nadaljevati tudi v naslednji finančni perspektivi. Razširiti bi ga kazalo z dodatnimi podpornimi ukrepi (npr. finančna mikro-shema za nove podjetnike, inkubator (dostopnost poceni poslovnih prostorov in poslovnih storitev v zagonskem obdobju nastajajočega podjetja ipd.);
- Potrebno je podpreti razvoju in tržnemu uvajanju novih produktov (inovacijski vaučer);
- Okrepiti je potrebno finančne vzpodbude (npr. dokapitalizirati regijske garancijske sheme),
- Okrepiti je potrebno povezave med univerzami in gospodarstvom:

Zapisal: Slavko Mezek